

Глаголицата и кирилицата

Изготвил: Тонита Анастасова

Светите братя Кирил и Методий

- Според Пространните житея Светите братя са родени в Солун-Методий около 815-816г., а Ккирил през 826-827г.
- Методий е управител на област, населена със славяни.
- Кирил завършва най-висшето училище- Магнаурската школа, където изучава „елински изкуства“.
- Кирил и Методий създават азбуката, която познаваме под името „глаголица“

Глаголица

- Глаголицата е първото славянско писмо, създадено от Кирил и Методий в периода от 855г. до 862г. за превод на църковна литература от гръцки език.
- Това е първата позната славянска азбука

Възникване на името глаголица

Името на азбуката произлиза от думата „глаголъ“ която означава „дума“. Тъй като „глаголати“ означава- говоря, глаголицата е наричана още „знаците, които говорят“.

История на глаголицата

- През 863г. Константин-Кирил Философ и неговият брат Методий са изпратени от византийския император Михаил II да покръстят западните славни и да организират богослужение във Великоморавия. Това е станало по молба на великоморавския княз Ростислав. За тази цел Кирил създава една нова азбука, а именно глаголицата.
- През септември 885г. Папа Стефан VI издава була, с която забранява богослужението на славянски език. В продължение на няколко века глаголицата и кирилицата се употребяват заедно, като постепенно кирилицата измества глаголицата през Средновековието. Отделни откъси или ръкописи писани с глаголицата се откриват до XIV в.

КИРИЛИЦА

А	Б	В	Г	Д
Є	Ж	З	Н	К
Л	М	Н	О	П
Р	С	Т	У	Ф
Х	Ц	Ч	Ш	Щ
Ъ	Ы	Ь	Ю	Я
Ѧ	ѧ	Ѩ	ѩ	Ѫ
ѫ	Ѭ	ѭ	Ѯ	ѯ
Ѱ	ѱ	Ѳ	ѳ	Ѵ
ѵ	Ѷ	ѷ	Ѹ	ѹ
Ѻ	ѻ	Ѽ	ѽ	Ѿ
ѿ	ѿ	ѿ	ѿ	ѿ

ГЛАГОЛИЦА

ⱁ	ⱂ	ⱃ	ⱄ	ⱅ	ⱆ	ⱇ	ⱈ	ⱉ	ⱊ	ⱋ	ⱌ	ⱍ	ⱎ	ⱏ	ⱐ	ⱑ	ⱒ	ⱓ	ⱔ	ⱕ	ⱖ	ⱗ	ⱘ	ⱙ	ⱚ	ⱛ	ⱜ	ⱝ	ⱞ	ⱟ	Ⱡ	ⱡ	Ɫ	Ᵽ	Ɽ	ⱥ	ⱦ	Ⱨ	ⱨ	Ⱪ	ⱪ	Ⱬ	ⱬ	Ɑ	Ɱ	Ɐ	Ɒ	ⱱ	Ⱳ	ⱳ	ⱴ	Ⱶ	ⱶ	ⱷ	ⱸ	ⱹ	ⱺ	ⱻ	ⱼ	ⱽ	Ȿ	Ɀ	Ⳁ	ⳁ	Ⳃ	ⳃ	Ⳅ	ⳅ	Ⳇ	ⳇ	Ⳉ	ⳉ	Ⳋ	ⳋ	Ⳍ	ⳍ	Ⳏ	ⳏ	Ⳑ	ⳑ	Ⳓ	ⳓ	Ⳕ	ⳕ	Ⳗ	ⳗ	Ⳙ	ⳙ	Ⳛ	ⳛ	Ⳝ	ⳝ	Ⳟ	ⳟ	Ⳡ	ⳡ	ⳣ	ⳤ	⳥	⳦	⳧	⳨	⳩	⳪	Ⳬ	ⳬ	Ⳮ	ⳮ	⳯	⳰	⳱	Ⳳ	ⳳ	⳴	⳵	⳶	⳷	⳸	⳹	⳺	⳻	⳼	⳽	⳾	⳿
---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---

Характеристика на глаголицата

- Глаголицата има два варианта: объл и ъглест. Всички букви имат свои имена, като повечето от тях са приети и за кирилските букви. Буквите имат и числена стойност- първите десет за единиците, вторите- за десетиците, третите- за стотиците. Съществува разлика в означаването на числата в глаголицата и в гръцката азбука. Численият ред в глаголицата е оригинален и не следва гръцкия буквен ред

Глаголица		Кириллица	Изговаря- нието на буквитѣ	Числата
Стара	Нова			
ⱁ	ⱂ	А а	Ась	ⱁ = 1
ⱃ	ⱄ	Б б	букъви	—
ⱅ	ⱆ	В в	вѣдѣ	ⱅ = 2
ⱇ	ⱈ	Г г	глаголи	ⱇ = 3
ⱉ	ⱊ	Д д	добро	ⱉ = 4
ⱋ	ⱌ	Є є	есть	ⱋ = 5
ⱍ	ⱎ	Ж ж	живѣте	—

Кирилица

- Кирилица в днешно време е наименованието на група сходни азбучни системи, използвани от различни езици в Източна Европа и Азия. В исторически план кирилицата, заедно с глаголицата, е едната от двете азбуки, използани при записването на старобългарски книжовен език.

А Б В Г Д Е Ж З И
І К Л М Н О П Р С Т
У Ф Х Ц Ч Ш
Щ Ъ Ы Ь Ї Ю ІЄ А
Ж ІА ІЖ Џ ПС Ѳ ѳ

Възникване на кирилицата

- Кирилицата е създадена в Преславската книжовна школа в края на IX или началото на X век.
- Сред най-ранните писмени паметници на кирилица е надписът от Крепча, датиран към 921 г. и двуезичен надпис с гръцко и кирилско писмо на керамична ваза от Преслав, датирана към 931 г.
- Традиционно кирилицата е приписвана на Климент Охридски, а името ѝ е в чест на св. Кирил – Константин Философ, на когото Климент Охридски е ученик.

Благодаря за
отделеното
време!!!

